

Innowacja pedagogiczna
2024

„Edukacja na wychodnym”

Przedszkole nr 268 „Słoneczny Promyk”

Opracowanie: Rada Pedagogiczna Przedszkola 268 „Słoneczny Promyk” w Warszawie

Nazwa placówki:	Przedszkole nr 268 „Słoneczny promyk”
Autor/autorzy:	Kadra pedagogiczna
Temat:	Edukacja na wychodnym
Rodzaj innowacji:	Organizacyjno-metodyczna
Data wprowadzenia:	01.09.2024 r.
Data zakończenia:	-

I. WSTĘP

Ciekawość jest naturalnym komponentem wpisującym się w dziecięcą rzeczywistość. Dzieci w wieku przedszkolnym charakteryzują się naturalną potrzebą poznawania świata – świata bliskiego ale również tego dalszego - zawartego w obrazach, filmach, bajkach oraz sztuce. Przedszkole jest miejscem, gdzie dziecko buduje obraz swojej osoby, nawiązuje kontakty rówieśnicze, stawia pierwsze kroki w poznawaniu oraz poszerzaniu wiedzy o otaczającym go świecie. Atmosfera współdziałania, zabawy, stawiania pytań i szukania odpowiedzi rozpala płomień spontanicznego poznawania świata. Zainteresowanie podróżami poza teren przedszkola poszerzy wiedzę dzieci, kompetencje językowe, zaspokoi ciekawość, która stanowi inspirację do stawiania kolejnych pytań, przyczynia się do wszechstronnego rozwoju dziecka zanim wyruszy ono w podróż swojego życia i dotknie rzeczywistości, która będzie je otaczać.

W dzisiejszych, bardzo wymagających czasach edukacja na świeżym powietrzu jest koniecznością. Zajęcia rekreacyjne, czas wolny czy zajęcia sportowe bardzo często odbywają się w pomieszczeniach. Rzadkie chwile, które dzieci spędzają na zewnątrz są zwykle poświęcone podróżom z domu do przedszkola/szkoły i z powrotem, do dziadków, na zajęcia dodatkowe lub basen. W związku z tym trzeba dołożyć starań, żeby zapewnić dzieciom uzupełniające doświadczenia z otwartą przestrzenią przyrodniczą, jako stymulującym miejscem nauki. Edukacja na świeżym powietrzu powinna stać się istotną wartością w systemie edukacyjnym, ponieważ umożliwi dzieciom doświadczenia w środowisku naturalnym, jednocześnie promując uczenie się w rzeczywistych kontekstach oraz pobudza osobistą refleksję i zaangażowanie.

Opracowana innowacja „Edukacja na wychodnym” nie jest nowym programem dydaktyczno-wychowawczym. Stanowi część istniejącego programu edukacyjnego ukierunkowanego na rozwój emocjonalno-społeczno-ruchowo-poznawczy dzieci zgodny

z podstawą programową. Innowacja opiera się na doświadczaniu oraz edukowaniu przez kontakt z przyrodą. Otwarta i elastyczna formuła sprzyja budowaniu relacji rówieśniczych, kształci motorycznie w naturalnych ku temu warunkach, angażując wszystkie zmysły. Liczymy na to, że w konsekwencji zajęcia na świeżym powietrzu okażą się siłą napędową edukacji dzieci.

II. ZAŁOŻENIA

1. Innowacja skierowana jest do dzieci w wieku 3-6 lat.
2. Główne założenia pracy na innowacyjnych zajęciach:
 - wykorzystanie potencjału najbliższego środowiska przyrodniczego, jako miejsca edukacji, rekreacji oraz działań z zakresu profilaktyki zapobiegania zaburzeniom wynikającym z nadmiernego stresu;
 - zapoznanie z najbliższym środowiskiem przyrodniczym jako przedmiotem edukacji i źródłem wiedzy o otaczającym świecie oraz inspiracji rozwoju poznawczego;
 - wdrożenie do pracy nad rozwojem społecznym i emocjonalnym dzieci poprzez regularne wyprawy w środowisko przyrodnicze traktowane jako narzędzie służące kształtowaniu odporności fizycznej i psychicznej.

III. CELE

1. Cel ogólny:

- szerzenie idei holistycznego rozwoju uwzględniającego rozwój fizyczny, emocjonalny, społeczny i poznawczy dzieci z wykorzystaniem aktywnego i regularnego ruchu w środowisku przyrodniczym.

2. Cele szczegółowe:

- poprawa umiejętności pracy zespołowej dzieci;
- kształtowanie u dzieci umiejętności rozwiązywania problemów;
- przygotowanie dzieci do samodzielnego planowania wspólnych działań;
- wzrost samodzielności w dostosowaniu swoich planów do zewnętrznych okoliczności;
- wzrost zainteresowania przyrodą;
- wzrost wiedzy o okolicznym środowisku przyrodniczym;
- kształtowanie u dzieci zaradności;
- wzrost kreatywności dzieci związanej z aktywnością w środowisku przyrodniczym;

- wzrost samodzielności i inicjatywności dzieci;
- wzrost samoświadomości dzieci i umiejętności regulowania napięcia;
- wzrost uważności i spostrzegawczości;
- wykształcenie umiejętności reagowania na potrzeby innych (zwierząt i ludzi);
- wzrost umiejętności samoregulacji zachowania w odpowiedzi na wymagania danej sytuacji;
- wykształcenie świadomości i docenienia własnego rozwoju wiedzy i umiejętności,
- wyjście naprzeciw wymogom edukacyjnym zawartym w aktualnej podstawie programowej dla pierwszego etapu edukacyjnego;
- wzrost odporności dzieci i umiejętności radzenia sobie w trudnych sytuacjach.

IV. METODY I FORMY

- organizacja i przeprowadzenie cyklicznie wypraw z dziećmi w pobliskie środowisko przyrodnicze wg potrzeb;
- przeprowadzenie z dziećmi rozmowy w kręgu dotyczącej ich osobistej perspektywy (np. co było interesujące dla mnie, jak się czułam gdy..., jakie mam pomysły i z kim chcę je zrealizować...);
- ustalenie związku aktywności dzieci z treściami podstawy programowej;
- ustalenie z dziećmi bądź przygotowanie samodzielnie zajęć zgodnie z zapisami podstawy programowej;
- ustalenie z dziećmi bądź przypomnienie im zasad bezpieczeństwa;
- dokumentowanie wyprawy w ustalony sposób (np. zdjęcia lub rysunki dziecka/dzieci, które dokumentują poszczególne wyprawy);
- ustalenie z rodzicami zasad współpracy dotyczących m.in. ubioru, bezpieczeństwa dzieci, rodzaju przekąsek, ew. pomocy rodziców, komunikacji z nimi podczas wypraw.

V. PRZEWIDYWANE OSIĄGNIĘCIA – KORZYŚCI Z WDROŻENIA INNOWACJI

Dzieci:

- zdobywają wiedzę w sposób kreatywny, gdyż pracują różnymi technikami, metodami;
- mają możliwość doświadczania na wielu płaszczyznach;

- wykorzystują możliwości jakie daje aktywne spędzanie czasu w środowisku naturalnym;
- mają możliwość doświadczania w przyrodzie i obcowania z nią;
- uczą się kreatywności, współdziałania, wrażliwości na otaczający nas świat;
- ekspozycja na środowisko naturalne rozwija dzieci poznawczo;
- są bardziej świadome i spostrzegawcze, mają wyższą umiejętność obserwacji i rozumowania

Nauczyciel:

- wykorzystuje różne metody i techniki w pracy z dziećmi;
- zacieśnia więzi z podopiecznymi w środowisku przyrodniczym;
- ma możliwość do autorefleksji;
- ma możliwość głębszej obserwacji dzieci;
- prowadzenie zajęć poza przedszkolem prowadzi do przeciwdziałania wypaleniu zawodowemu.

VI. TEMATYKA ZAJĘĆ:

Zagadnienia zostały opracowane w oparciu o podstawę programową kształcenia ogólnego dla pierwszego etapu edukacyjnego. Będą one pogłębieniem, praktycznym wdrożeniem lub rozszerzeniem treści zawartych w programach wybranych przez nauczycieli i podręcznikach (grupy 0). W związku z realizacją zajęć w środowisku przyrodniczym oraz szacunkiem do potrzeb dzieci planowanie odbywa się w ścisłym związku z aktualną sytuacją. Poniższe propozycje tematyczne mogą więc ulec zmianie, powtarzać się wielokrotnie, rozwijać lub pojawić się nowe.

Działania:

Warunki środowiska przyrodniczego uwzględnione w innowacji spełniają wszystkie tereny zielone, lasy, łąki, działki, ogrody, otoczenie rzek ale też naturalne place zabaw, parki czy nawet niewykorzystany teren przynależący do przedszkola i przeznaczony do używania przez dzieci. Edukacja na świeżym powietrzu odbywać się może również w trakcie wycieczkach terenowych. Poniższe propozycje działań mogą ulec zmianie, powtarzać się wielokrotnie, rozwijać lub pojawić się nowe.

1. cykliczne zajęcia edukacyjne z Lasy Miejskie Warszawa;
2. wycieczki zorganizowane do: muzeów, teatrów, kina, itp.;
3. gimnastyka ogólnorozwojowa z elementami jogi dziecięcej w Lasku Lindego;
4. zajęcia oddechowe w lasku Lindego;
5. spacer edukacyjny po Lesie Bielańskim;
6. udział w lokalnych konkursach ekologicznych;
7. współpraca ze środowiskiem lokalnym (Kluby Seniora, Szkoły Podstawowe, Przedszkola, biblioteki, punkty użyteczności publicznej, sklepy, BCEK, Mediateka);
8. spacer i obserwacje przyrodnicze w okolicach przedszkola;
9. obserwacje przyrodnicze w ogrodzie przedszkolnym;
10. realizacja Podstawy Programowej na świeżym powietrzu (edukacja artystyczna, sportowa, matematyczna, przyrodnicza);
11. coroczne, wiosenne sadzenie kwiatów w ogrodzie przedszkolnym;
12. kontynuowanie projektu „Pszczoły”, dbanie o warunki bytowe i modernizacja domków dla jeża, pszczoł, motyli oraz budek lęgowych i karmników;
13. organizacja spożywania posiłków w środowisku przyrodniczym (piknik, przyjęcia urodzinowe);
14. aktywność na świeżym powietrzu: zabawy bieżne, terenowe, konstrukcyjne, ruchowe, badawcze;
15. realizacja projektów wynikających z planu rocznego przedszkola na zewnątrz;
16. coroczne obchody Dnia Ziemi;
17. organizacja plenerów malarskich, itp.

VII. EWALUACJA

W ramach ewaluacji innowacji nauczyciel przeprowadzi:

- rozmowy indywidualne i grupowe z dziećmi i rodzicami;
- analizę raportów w formie fotorelacji na stronie fanpage przedszkola (Facebook).

Szczegółowa analiza narzędzi ewaluacji pozwoli ocenić stopień realizacji zamierzonych celów. Działania te pomogą wyciągnąć wnioski, zaplanować pracę i ewentualnie zmodyfikować metody pracy.

VIII. SPODZIEWANE EFEKTY

Wpływ na uczniów: Efekty dotyczące uczniów są ściśle związane z celami innowacji.

Wpływ na pracę placówki:

- podnoszenie jakości pracy przedszkola poprzez rozszerzenie środowiska uczenia o najbliższe środowisko przyrodnicze;
- rozwój zainteresowania wiedzą przyrodniczą,
- poprawa frekwencji i wyników w nauce przez zwiększenie odporności dzieci i pobudzenie motywacji;
- indywidualizacja nauczania – podnoszenie wyników edukacyjnych dzieci dzięki stworzeniu możliwości rozwoju dzieciom źle funkcjonującym w środowisku Sali;
- promocja szkoły w środowisku lokalnym i ogólnopolskim – oznaczenie „U nas dzieci mają wychodne” zwraca uwagę na nowatorskie i zgodne z naturą wychowanie proekologiczne.

IX. PODSUMOWANIE

Niniejsza innowacja ma na celu zaprezentowanie korzyści płynących z regularnego wychodzenia z grupą w środowisko przyrody. Rozszerza to możliwości uczenia się dzieci o bezpośrednie doświadczenie, angażując je w różnorodne aktywności. Środowisko naturalne stymuluje interakcje społeczne między dziećmi. Innowacja zwiększa żywotność i gotowość do nauki u dzieci ale też przeciwdziała wypaleniu oraz zmęczeniu stresem nauczyciela. Daje impuls i inspirację do prowadzenia ciekawszych zajęć poza placówką. Dzieci, które regularnie bawią się w środowisku naturalnym wykazują lepszą sprawność motoryczną, mają lepszą koordynację, równowagę i zwinność oraz rzadziej chorują. Dzieci bawiące się w otoczeniu przyrody jednocześnie ożywiają się i relaksują. Są czujne, lepiej się skupiają, ich zmysły są wyostrome, ale umysł spokojny. Te, którym trudno usiedzieć w miejscu, mogą biegać do woli, a te mniej ruchliwe mogą w spokoju obserwować świat.

ŹRÓDŁA

<https://www.frd.org.pl/dzieci-maja-wychodne/badania-i-publicacje/>

<https://www.frd.org.pl/dzieci-maja-wychodne/eksperci-o-korzysciach-wychodzenia-na-dwor/>

https://www.frd.org.pl/wp-content/uploads/2021/10/Eduk-na-wych_teoria-i-wytyczne.pdf